

I. Diplomová práce

Student: Martina Myšková

Obor: český jazyk – občanská výchova

Téma: Veslařský slang

Oponent diplomové práce: PhDr. Lenka Palkovská

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomová práce Martiny Myškové přispívá k obohacení našeho poznání o slangu, v tomto případě veslařském. Právě sběr dat a tvorba slovníku veslařského slangu byly hlavním cílem její práce. Studentka se v tomto specifickém prostředí velice dlouho pohybuje, proto při sběru dat mohla využít svých osobních zkušeností. Ty se odráží především v sestavování hesla, obzvl. při jeho výkladu.

Kromě vytvořeného slangového slovníku je součástí práce několik samostatných kapitol, které mapují historii pojetí slangu a argotu, jako úzce souvisejícího, u nás, tvorbu slangových slovníků (jen velmi okrajově) a zabývají se funkcí slangu ve slovní zásobě obecně. Další kapitoly se zaměřují na výklad jazykových a mimojazykových aspektů slangu a na slovotvorné procesy v českém jazyce. Ke slovníku jsou přidány celkem tři obrazové přílohy a seznam použitých zkratk. Práci nechybí ani seznam použitých pramenů.

Tato diplomová práce je svým tématem a i výsledným slovníkem velice zajímavá a zdařilá, avšak mám některé výhrady k formálnímu zpracování kapitol. Méně nedostatků pak spatřuji v obsahové náplni práce (viz níže).

Číslování kapitol, podkapitol a dílčích „minikapitol“ se mi nezdá vzhledem k jednotnosti jejich obsahu vhodné (např. str. 36, str. 42 a dále). Také několik překlepů a jiných formálních chyb zejména v úvodu působí rušivě. Další drobný nedostatek spatřuji v nejednotné grafice několikrát uváděného jména F. Oberpfalcera – Jílka a v nevhodně umístěném seznamu použitých zkratk ve vlastním slovníku až na závěr diplomové práce za seznam literatury. Obecně se předpokládá, že tyto vysvětlivky zkratk uživatel slovníku nalezne na jeho začátku. Taktéž obrazovou přílohu bych řadila za slovník, ne až na úplný konec diplomové práce.

Nyní k obsahové stránce. Téma zpracování slangu je u studentů obecně velice oblíbené, o čemž svědčí i výčet diplomových prací na Kčj PedF UK, který Martina Myšková uvádí v kapitole I.3. Seznámila se tak nejen s historií studia slangu u nás (kap. I.1), ale sleduje také současný zájem o tento národní jazykový útvar.

Možná by stálo zato porovnat veslařský slang s některými uvedenými diplomovými pracemi např. v oblasti distribuce a produktivnosti onomaziologických postupů (kap. 1.2.2.4). Práce s odbornou literaturou se studentka ujala velice dobře. Zmiňuje i možný dostupný internetový materiál v oblasti slangu, škoda jen, že nám tuto skutečnost nepřiblížila více.

Poměrně obsáhlá se mi jeví kapitola 1.2. zabývající se onomaziologickými postupy. Studentka vyložila danou problematiku obecně a snažila se dokládat jednotlivé postupy na příkladech z veslařského slangu. V kapitole 1.2.1.2. *Kompozice* mi však toto doložení chybí, taktéž v kap. 1.2.1.3.3 *Překrucování*. V kap. 1.2.1.1 *Derivace* na str. 40 se domnívám, že uvedená možná přípona -nda u kategorie *názvy dějů* je chybná. Na téže straně pak příklady z veslařského slangu v kategorii *slovesa* jsou chybně uvedena u tvoření příponami – jsou totiž tvořena předponami (poštelovat, zapařit, napložit). Na str. 49 doporučuji termín odvozovací přípony nahradit termínem slovotvorné přípony.

Samotný slovník veslařského slangu se mi jeví jako velice dobře zpracovaný, jistě je z obsahového hlediska přínosné jeho rozdělení na části podle významové oblasti, ke které se hesla vztahují. Jako problematické u jakéhokoli slangového slovníku vidím zařazení lex. jednotek, které do mapované oblasti spadají, avšak jsou součástí běžné slovní zásoby. Autorka vyřešila toto dilema tak, že zvolila u hesla *kurzívu*. Domnívám se, že heslo ztuhnout na str. 76 by mělo být kurzívou. Jedná se sice o přenesený význam – ztuhnutí svalů při zátěži, avšak je součástí běžné slovní zásoby. Hesla na str. 73 (jet) kontra a (jet) vpřed bych neuváděla jako slovní spojení. Kontra a vpřed lze uvádět samostatně, např. jako povely. Navíc druhé uváděné heslo je natolik obecné, že bych jej do veslařského slangu nezařadila.

Další drobné poznámky jsem vyznačila přímo do textu diplomové práce, ale nejsou závažného charakteru.

Martina Myšková splnila cíl své diplomové práce vytyčila. Vytvořila kvalitní slovník veslařského slangu a zároveň prokázala, že na podkladě prostudované literatury se v problematice slangu dobře orientuje a získané poznatky dokáže aplikovat na specifika veslařského slangu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace:

Otázky k obhajobě:

V rámci obhajoby diplomové práce bych byla ráda, kdyby se studentka vyjádřila k následujícím poznámkám:

1. v obecné teoretické části své práce autorka několikrát prezentuje názor společný téměř všem lingvistů, kteří se slangem zabývají. A sice to, že slang nemá vlastní strukturu (Trávníček, Filippec, Křístek, Hauser...). Ovšem na str. 50 je citován Hubáček (Hubáček, 1981), který určitou systémovost ve slangu spatřuje. Prosila bych, aby studentka zaujala k těmto názorům stanovisko, popř. jej doložila na veslařském slangu
2. jak jsem již uvedla, je v sestavování slangového materiálu obtížné zhodnotit, nakolik se skutečně jedná o slangový výraz. Prosím tedy autorku, aby objasnila, jaké kritérium si při třídění získaného materiálu a sestavování slovníku zvolila. S tím souvisí také otázka, kde je hranice veslařské terminologie (skifař, kontra, kormidlo) a slangu jakožto útvaru nespisovného. Např. hesla (uváděna jako slangová, ne tedy kurzívou jako součást spisovného jazyka) havlinka, krakorec, věneček... se mi jeví čistě jako odborné názvy. K tomu se vztahuje také kap. 1.5 . Autorka uvádí, že někdy dochází k převzetí slangového výrazu mezi spisovné termíny (př. kormidelník - kormáš). Tento příklad se mi nezdá pravdivý. Prosím tedy o vysvětlení a zamyšlení se nad vztahem terminologie a slangu.

V Praze dne 29. 8. 2006

PhDr. Lenka Palkovská

Oponent diplomové práce